

EXPUNERE DE MOTIVE

la propunerea legislativă privind sistemul de pensii și alte drepturi de asigurări sociale al notarilor publici din România

Secțiunea 1

Titlul prezentului act normativ

Lege privind sistemul de pensii și alte drepturi de asigurări sociale al notarilor publici din România

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii actului normativ

1. Descrierea situației actuale

Organizarea, funcționarea și gestionarea actualului sistem de pensii și alte drepturi de asigurări sociale al notarilor publici din România sunt guvernate de acte normative diferite ca forță juridică, respectiv Legea nr. 36/1995, republicată, cu modificările și completările ulterioare, Statutul, respectiv Regulamentul de Organizare și Funcționare al Casei de Pensii a Notarilor Publici din România, aprobate prin Hotărâri ale Consiliului Uniunii Naționale a Notarilor Publici din România, regulamente proprii.

În acest context, dispozițiile art. 62 alin. (1) și (3) din Legea notarilor publici și a activității notariale nr. 36/1995, în forma anterioară modificării operate prin Legea nr. 206/2016, precum și dispozițiile art. 63 alin. (1) și (4) din Legea nr. 36/1995, în forma republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 237 din 19 martie 2018, ca urmare a modificării operate prin Legea nr. 206/2016, au fost declarate neconstituționale prin Decizia Curții Constituționale nr. 591 din 8 octombrie 2019, publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 53 din 28 ianuarie 2020.

Totodată, prin Decizia amintită, Curtea a declarat ca fiind constituționale prevederile art. 62 alin. (2) din Legea nr. 36/1995, în forma anterioară modificării operate prin Legea nr. 206/2016.

De asemenea, sunt în vigoare în continuare dispozițiile art. 55 alin. (1) lit. c) din Legea notarilor publici și a activității notariale nr. 36/1995, potrivit cărora în cadrul Uniunii se constituie și funcționează Casa de Pensii a Notarilor Publici.

Conform Deciziei Curții Constituționale nr. 591 din 8 octombrie 2019, dreptul la pensie este un drept fundamental care are consacrare constituțională în cuprinsul art. 47 alin. (2) din Constituție. Pornind de la aceasta, statului îi revine obligația de a lua măsurile necesare pentru a asigura cetățenilor un trai

decent, respectiv de a reglementa cadrul normativ care să asigure beneficiul drepturilor sociale constituționale. Norma constituțională dispune ca o astfel de transpunere să fie realizată în mod obligatoriu prin "lege", iar drepturile sociale recunoscute să fie acordate "în condițiile legii".

Prin urmare, reglementarea la nivel infraconstituțional a dreptului fundamental la pensie nu se poate realiza decât prin adoptarea unor legi, ordonanțe simple sau de urgență ale Guvernului (acte de reglementare primară), care să întrunească standardele de calitate, respectiv claritate, previzibilitate și accesibilitate.

Întrucât aspectele esențiale ale dreptului la pensie al notarilor publici nu au fost stabilite printr-un act de reglementare primară, ci prin acte cu caracter administrativ, se impune, în această materie, adoptarea prezentului proiect de lege, constituind o reglementare unitară care își propune să țină cont de acumulările și evoluțiile din sistem, dar și de necesitatea asigurării viabilității, stabilității, accesibilității, sustenabilității, predictibilității și transparenței sistemului de pensii și alte drepturi de asigurări sociale al notarilor publici din România.

2. Schimbări preconizate

Prezentul proiect de lege, preluând și prezervând atât tradițiile, cât și specificul sistemului, dar și multe din elementele structurale și definitorii ale actualului sistem de pensii, propune ceea ce literatura de specialitate numește un model de pensii ocupaționale, respectiv sistemul de pensii și alte drepturi de asigurări sociale al notarilor publici din România.

Proiectul de lege prevede un sistem propriu, unic și autonom de pensii și alte drepturi de asigurări sociale al notarilor publici, definind principiile fundamentale de organizare și funcționare ale sistemului, asigurării, drepturile și obligațiile acestora, categoriile de pensii, condițiile de acordare, modul de stabilire și plată a acestora, celelalte drepturi de asigurări sociale ale notarilor publici, contribuabilii și contribuțiile la fondurile sistemului, precum și bugetul de venituri și cheltuieli.

Proiectul prevede, totodată, modul de organizare a Casei de Pensii a Notarilor Publici din România, precum și jurisdicția sistemului de pensii și alte drepturi de asigurări sociale al notarilor publici.

Secțiunea a 3-a

Impactul socio-economic, respectiv impactul financiar al prezentului act normativ

Data fiind autonomia sistemului, acesta nu are niciun impact, de niciun fel, asupra bugetului consolidat al statului și, ca urmare, nici asupra mediului macroeconomic și social, nici asupra mediului concurențial sau al ajutorului de stat.

Secțiunea a 4-a

Efectele prezentului act normativ asupra legislației în vigoare

1. Proiecte de acte normative suplimentare

În termen de 60 de zile de la intrarea în vigoare a prezentului act normativ, vor fi elaborate și aprobate Statutul și Regulamentul de organizare și funcționare ale Casei de pensii, prin hotărâri ale Consiliului Uniunii.

2. Compatibilitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în materie

Prezentul act normativ este compatibil cu legislația comunitară în materie, fiind redactat cu respectarea normelor și reglementărilor europene în materia egalității de șanse și de tratament între bărbați și femei, respectiv Directiva nr. 2006/54/CE a Parlamentului European și ale Consiliului din 5 iulie 2006 cu privire la vârsta de pensionare în sistemele profesionale de securitate socială. Proiectul prevede atât o vârstă standard de pensionare, cât și o perioadă completă de contribuție (concept similar cu al stagiului complet de cotizare, din sistemul public de pensii), egale pentru bărbați și pentru femei, în cazul pensiei pentru limită de vârstă.

3. Decizii ale Curții Europene de Justiție și alte documente

Prezentul act normativ nu încalcă reglementările europene.

4. Evaluarea conformității

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

5. Alte acte normative și sau documente internaționale din care decurg angajamente

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

Secțiunea a 6-a

Consultările efectuate în vederea elaborării prezentului act normativ

În procesul de elaborare a proiectului de lege, au fost efectuate consultări și discuții cu notarii publici, proiectul fiind elaborat de către o Comisie de redactare din care au făcut parte membri ai Consiliului Uniunii Naționale a Notarilor Publici din România, precum și membri ai Consiliului de Administrație al Casei de Pensii a Notarilor Publici din România.

De asemenea, proiectul a fost aprobat de Consiliul de Administrație al Casei de Pensii a Notarilor Publici din România și de conducerea Uniunii Naționale a Notarilor Publici din România.

Fată de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de Lege privind sistemul de pensii și alte drepturi de asigurări sociale al notarilor publici din România, pe care îl supunem Parlamentului spre dezbatere și aprobare.

Inițiatori:

Vasile Varga, deputat PNL

Ioan Cupșa, deputat PNL

Gabriel Andronache, deputat PNL